

UZASADNIENIE

P. W. został oskarżony o to, że w dniu 14 stycznia 2016 r. w Ż. na ul. (...), znajdując się w stanie nietrzeźwości, kierował pojazdem mechanicznym V. (...) nr rej (...) w ruchu lądowym, gdzie pierwsze badanie wykazało 0,29 mg/l, zaś drugie 0,28 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu, będąc przy tym wcześniej prawomocnie skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego w Kutnie, sygn. akt II K 270/13, z dnia 14 maja 2013 r. za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości,

tj. o czyn z art. 178a § 1 i 4 k.k.

Wyrokiem z dnia 7 października 2016 r., w sprawie sygn. akt II K 307/16, Sąd Rejonowy w Kutnie uznał P. W. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu wyczerpującego dyspozycję art. 178a § 1 i 4 k.k. i na podstawie art. 178 § 4 k.k. wymierzył mu karę sześciu miesięcy pozbawienia wolności, na podstawie art. 42 § 3 k.k. orzekł dożywotni zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym, na podstawie art. 43a § 2 k.k. orzekł świadczenie pieniężne w kwocie 10.000 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej oraz zwolnił oskarżonego od kosztów sądowych.

Wyrok Sądu Rejonowego został zaskarżony w części dotyczącej orzeczenia o karze apelacją przez obrońcę oskarżonego, który zarzucił zaskarżonemu orzeczeniu rażącą niewspółmierność kary wyrażającą się w orzeczeniu kary zasadniczej 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz środka karnego w postaci dożywotniego zakazu prowadzenia pojazdów w sytuacji, gdy karą adekwatną do stopnia społecznej szkodliwości i winy byłaby kara ograniczenia wolności połączona ze środkiem karnym w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres nieprzekraczający 5 lat.

W konkluzji apelacji obrońca oskarżonego wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji, ewentualnie zmianę zaskarżonego orzeczenia przez wymierzenie oskarżonemu, z zastosowaniem art. 37a k.k., kary 1 roku ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania bezpłatnej dozorowanej pracy na cel społeczny w wymiarze 20 godzin miesięcznie, ewentualnie kary grzywny w rozmiarze 100 stawek po 20 zł każda stawka oraz zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 5 lat.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja obrońcy oskarżonego okazała się o tyle zasadna, że inicjując kontrolę instancyjną zaskarżonego wyroku skutkowałą w konsekwencji jego zmianą z uwagi na zatarcie skazania za przestępstwo wcześniej popełnione przez oskarżonego, które było podstawą do założenia przez Sąd I instancji, że oskarżony działał w warunkach recydywy z art. 178 a § 4 k.k.

Zgodnie z treścią przepisu art. 178 a § 1 k.k. odpowiedzialności karnej podlega ten, kto znajdując się w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego prowadzi pojazd mechaniczny w ruchu lądowym, wodnym lub powietrznym. Na podstawie § 4 tego artykułu odpowiadać będzie sprawca czynu określonego w § 1, jeśli był on wcześniej prawomocnie skazany za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego albo za przestępstwo określone w art. 173, 174, 177 lub art. 355 § 2 popełnione w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego albo dopuścił się czynu określonego w § 1 w okresie obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych orzeczonego w związku ze skazaniem za przestępstwo.

Z akt sprawy wynika, że oskarżony P. W. został wcześniej skazany prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Kutnie z dnia 14 maja 2013 roku w sprawie II K 270/13 za przestępstwo z art. 178a § 1 k.k. na karę 5 miesięcy pozbawienia wolności warunkowo zawieszoną na okres 3 lat próby, podczas którego oskarżony miał być pod dozorem kuratora, a także orzeczono wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów

mechanicznych na okres dwóch lat. Wyrok ten słusznie stał się podstawą do przypisania oskarżonemu przestępstwa z art. 178a § 4 k.k. przez Sąd Rejonowy w Kutnie.

W wyniku poprawnego wniesienia apelacji w dniu 16 listopada 2016 roku przez obrońcę oskarżonego P. W. wyrok Sądu Rejonowego w Kutnie z dnia 7 października 2016 roku nie mógł nabrać mocy prawnej, co wynika z aspektu prawomocności formalnej polegającej na tym, że orzeczenie uzyskuje prawomocność, gdy strona nie złożyła wniosku o uzasadnienie wyroku bądź nie zaskarżyła wyroku w terminie lub został wyczerpany tok instancyjny, czy też, gdy prezes sądu odmówił przyjęcie środka odwoławczego.

Zgodnie z treścią przepisu art. 76 § 1 k.k. skazanie ulega zatarciu z upływem 6 miesięcy od zakończenia okresu próby. Bieg zatarcia skazania za czyn, za który oskarżony P. W. został wcześniej skazany, rozpoczął się z dniem 14 maja 2013 roku i upłynął z okresem 6 miesięcy od zakończenia okresu próby tj. z dniem 14 listopada 2016 roku, co oznacza, że nastąpiło to po ogłoszeniu wyroku sądu I instancji i przed wniesieniem apelacji obrońcy oskarżonego.

Sąd Okręgowy podziela pogląd Sądu Najwyższego, zgodnie z którym fakt zatarcia z mocy prawa wcześniejszego prawomocnego skazania za przestępstwo określone w art. 178a § 1 k.k. lub wymienione w art. 178a § 4 k.k., zaistniały w dacie wyrokowania co do popełnienia czynu określonego w art. 178a § 1 k.k., uniemożliwia przyjęcie odpowiedzialności sprawcy na podstawie art. 178a § 4 k.k. także wtedy, gdy do popełnienia tego czynu doszło przed upływem okresu niezbędnego do zatarcia wcześniejszego skazania (postanowienie SN z dnia 21.08.2012 r., IV KK 59/12, OSNKW 2013, poz. 3; wyrok SN z dnia 4.12.2014 r., III KK 381/14; wyrok SN z dnia 7.10.2015 r., IV KK 162/15).

Należy zatem stwierdzić, że doszło do zatarcia skazania za przestępstwo przypisane wcześniej P. W., a w konsekwencji brak było możliwości przypisania oskarżonemu działania w warunkach recydywy z art. 178 a § 4 k.k., co z kolei implikowało konieczność zmiany zaskarżanego wyroku poprzez przyjęcie innej kwalifikacji prawnej zachowania oskarżonego tj. z art. 178 a § 1 k.k.

Analiza przedmiotowej sprawy potwierdziła prawidłowość dokonanych przez Sąd Rejonowy ustaleń faktycznych. Zgromadzony w postępowaniu pierwszoinstancyjnym materiał dowodowy jest kompletny, nie wymagał uzupełnienia i dawał w pełni podstawę do dokonania prawidłowych ustaleń faktycznych, zgodnie z którymi P. W. w dniu 14 stycznia 2016 r. w Ż. na ul. (...) tj. na drodze publicznej, znajdując się w stanie nietrzeźwości (pierwsze badanie wykazało 0,29 mg/l, zaś drugie 0,28 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu), kierował pojazdem mechanicznym V. (...) nr rej (...).

W sporządzonym uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sąd Rejonowy prawidłowo wykazał w oparciu o jakie dowody przyjął swoje ustalenia oraz z jakich przyczyn uwzględnił określone dowody bądź też odmówił im wiarygodności. Ocena zgromadzonego materiału dowodowego i poczynionych na jego podstawie ustaleń faktycznych jest kompleksowa. Opiera się na zasadzie swobodnej oceny dowodów przy uwzględnieniu zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego oraz nie zawiera żadnych błędów natury faktycznej i logicznej.

Jak wynikało z zeznań Ł. J. oraz wyjaśnień oskarżonego w dniu 14 stycznia 2016 roku funkcjonariusze policji T. B. i Ł. J. pełniąc służbę patrolową na terenie Ż. zatrzymali do kontroli drogowej samochód marki V. (...) nr rej. (...) kierowany przez oskarżonego P. W.. Funkcjonariusze policji poddali oskarżonego badaniu alkosensorem, które wykazało, że miał on 0,29 mg/l i 0,28 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu, czego dowodem są protokół użycia alkometru oraz świadectwo wzorcowania. Oskarżony P. W. przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu, wyjaśniając przy tym, że w dniu poprzedzającym zdarzenie oraz w dniu kontroli spożywał alkohol będąc przy tym przekonany, że jest trzeźwy. Oskarżony wyjaśnił, że żałuje tego, co zrobił oraz wie, że nie powinien był wsiadać tego dnia do samochodu i go prowadzić.

Wobec powyższych ustaleń Sądu Rejonowego nie ulega wątpliwości stwierdzenie, iż oskarżony P. W. znajdował się w stanie nietrzeźwości, który według art. 115 § 16 k.k. zachodzi wtedy, gdy zawartość alkoholu we krwi przekracza 0,5

promila lub prowadzi do stężenia przekraczającego tę wartość lub zawartość alkoholu w 1 dm³ wydychanego powietrza przekracza 0,25 mg albo prowadzi do stężenia przekraczającego tę wartość.

W dacie orzekania przez Sąd Okręgowy, tj. w dniu 17 marca 2017 roku, P. W. był osobą niekaraną, a w dniu popełnienia czynu, to jest 14 stycznia 2016 roku, nie obowiązywał go już orzeczony wcześniej zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych. W tych okolicznościach niedopuszczalne było przypisanie P. W. w niniejszej sprawie przestępstwa z art. 178a § 4 k.k.

Popełnienie przestępstwa opisanego w art. 178a § 1 k.k. zagrożone jest grzywną, karą ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2. Przypisując oskarżonemu popełnienie przestępstwa z art. 178 a § 1 k.k. Sąd Okręgowy wymierzył oskarżonemu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, a na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k., art. 70 § k.k. oraz art. 71 § k.k. warunkowo zawiesił jej wykonanie na okres czterech lat próby. Aby oskarżony odniósł jednak realną dolegliwość wynikającą z faktu popełnienia przestępstwa Sąd Okręgowy wymierzył oskarżonemu grzywnę w wymiarze 100 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 30 zł. Wysokość stawki dziennej odpowiada możliwościom zarobkowym oskarżonego, który jest młodym, zdrowym mężczyzną i jest w stanie podjąć choćby dorywczą pracę fizyczną pozwalającą na zgromadzenie pieniędzy na uiszczenie grzywny i utrzymanie siebie i rodziny.

Zgodnie z treścią art. 69 k.k. Sąd może warunkowo zawiesić wykonanie kary pozbawienia wolności orzeczonej w wymiarze nieprzekraczającym roku, jeżeli sprawca w czasie popełnienia przestępstwa nie był skazany na karę pozbawienia wolności i jest to wystarczające dla osiągnięcia wobec niego celów kary, a w szczególności zapobieżenia powrotowi do przestępstwa, zaś z § 2 tego przepisu wynika, że zawieszając wykonanie kary Sąd bierze pod uwagę przede wszystkim postawę sprawcy, jego właściwości i warunki osobiste, dotychczasowy sposób życia oraz zachowanie się po popełnieniu przestępstwa.

Przyznanie się oskarżonego do winy, wyrażenie skruchy oraz uprzednia niekaralność oskarżonego świadczą o możliwości postawienia wobec niego pozytywnej prognozy probacyjnej w zakresie warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności.

Sąd Okręgowy jako okoliczności łagodzące przy ustalaniu wysokości kary i rozmiaru środka karnego miał na uwadze nieznaczny stopień nietrzeźwości oskarżonego, który wynosił niewiele ponad granicę 0,25 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu oraz postawę oskarżonego, który wyraził skruchę i przyznał się do prowadzenia pojazdu mechanicznego w ruchu lądowym pod wpływem alkoholu. Za okoliczność obciążającą należało uznać porę dnia w czasie której oskarżony dopuścił się popełnienia przestępstwa, tj. godziny poranne kiedy to ruch pojazdów jest większy i większe jest jednocześnie zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

Na podstawie art. 43a § 2 k.k. Sąd Okręgowy orzekł wobec oskarżonego świadczenie pieniężne na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w wysokości 5.000 zł, które w przedmiotowej sprawie jest obligatoryjne. Sąd uwzględnił przy tym, że zachowanie oskarżonego było karygodne, gdyż narażało na niebezpieczeństwo uczestników ruchu drogowego, jak również miał na uwadze trudną sytuację materialną oskarżonego, co skutkowało orzeczeniem świadczenia pieniężnego w najniższym możliwym wymiarze.

Za podstawę orzeczonego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym Sąd odwoławczy przyjął art. 42 § 2 k.k., obniżając okres tego zakazu do czterech lat, uznając że prowadzenie pojazdu przez oskarżonego P. W. zagraża bezpieczeństwu w komunikacji, a zatem konieczne jest wyeliminowanie go z grona kierowców na dłuższy niż minimalny przewidziany ustawą okres.

Z uwagi na sytuację materialną oskarżonego, który ma na swoim utrzymaniu konkubinę i syna oraz orzeczenie wobec oskarżonego świadczenia pieniężnego i grzywny Sąd Okręgowy zwolnił oskarżonego od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.